

แนวโน้มรถยนต์ไฟฟ้าจีนในประเทศไทย: การเจาะตลาดผู้สูงอายุด้วยกลยุทธ์การตลาดแบบบอกต่อและการพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้าง*

CHINESE ELECTRIC VEHICLE TRENDS IN THAILAND: PENETRATING THE ELDERLY MARKET WITH VIRAL MARKETING STRATEGY AND STRUCTURAL EQUATION MODEL DEVELOPMENT

ปริญ กัลยาณวัฒน์

Prin Kanlayanawat

วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Siam Technology College, Thailand

Corresponding Author's Email: wachiraporn.research@gmail.com

วันที่รับบทความ : 6 สิงหาคม 2568; วันแก้ไขบทความ 26 สิงหาคม 2568; วันตอบรับบทความ : 28 สิงหาคม 2568

Received 6 August 2025; Revised 26 August 2025; Accepted 28 August 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและความตั้งใจซื้อรถยนต์ไฟฟ้า (EV) สัญชาติจีนในประเทศไทย โดยมุ่งเน้นกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่มีศักยภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุไทยจำนวน 400 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน และโมเดลสมการโครงสร้างผลการวิจัยพบว่าโมเดลที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และบริการมีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือของแบรนด์ (Brand Trust) และทัศนคติ (Attitude) ขณะเดียวกันการตลาดแบบบอกต่อ (Word-of-Mouth: WOM) และการรับรู้ข้อมูลผ่านเครื่องมือค้นหา (Search Engine

Citation:

* ปริญ กัลยาณวัฒน์. (2568). แนวโน้มรถยนต์ไฟฟ้าจีนในประเทศไทย: การเจาะตลาดผู้สูงอายุด้วยกลยุทธ์การตลาดแบบบอกต่อและการพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้าง. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 3(5), 942-956.

Prin Kanlayanawat. (2025). Chinese Electric Vehicle Trends In Thailand: Penetrating The Elderly Market With Viral Marketing Strategy And Structural Equation Model Development. Modern Academic Development And Promotion Journal, 3(5), 942-956.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

Marketing: SEM_INFO) ส่งผลเชิงบวกต่อทัศนคติ และทัศนคดียังทำหน้าที่เป็นตัวแปรสื่อกลางระหว่าง WOM และ SEM_INFO กับความตั้งใจซื้อ ของผู้สูงอายุไทย ผลลัพธ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ EV ของผู้สูงอายุ ได้แก่ ความปลอดภัย ความสะดวกสบาย บริการหลังการขายที่น่าเชื่อถือ การสร้างประสบการณ์เชิงบวกที่นำไปสู่ WOM และการจัดการข้อมูลออนไลน์ที่เข้าถึงง่ายและน่าเชื่อถือ งานวิจัยนี้จึงให้ข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์แก่ผู้ประกอบการ EV จีนในการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบโจทย์ผู้สูงอายุ พร้อมทั้งการผสมผสานกลยุทธ์ WOM และ SEM เพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือของแบรนด์ และเสนอแนวนโยบายเพื่อสนับสนุนการใช้ EV อย่างยั่งยืนในสังคมผู้สูงอายุไทย

คำสำคัญ: รถยนต์ไฟฟ้าจีน, ตลาดผู้สูงอายุ, การตลาดแบบบอกต่อ, โมเดลสมการโครงสร้าง

Abstract

The objective of this research is to study the factors influencing the attitudes and purchase intentions of Chinese-brand electric vehicles (EVs) among senior citizens in Thailand, a continuously growing consumer group. This quantitative study collected data via questionnaires from 400 Thai senior citizens and analyzed it using confirmatory factor analysis and structural equation modeling. The results show that the developed model is consistent with the empirical data. Product and service factors were found to influence brand trust and attitude. Word-of-Mouth (WOM) and information from Search Engine Marketing (SEM_INFO) positively affected attitude, which in turn acted as a mediating variable between WOM, SEM_INFO, and purchase intention. These findings highlight that the key factors in the EV purchasing decisions of the elderly are safety, convenience, reliable after-sales service, positive experiences that generate WOM, and easily accessible, trustworthy online information. This research provides strategic recommendations for Chinese EV manufacturers to design products and services tailored to seniors, integrate WOM and SEM strategies to build brand credibility, and offers policy suggestions to support the sustainable use of EVs in Thai elderly society.

Keywords: Chinese EVs, Elderly Market, Structural Equation Model (SEM)

บทนำ

อุตสาหกรรมยานยนต์ทั่วโลกกำลังเผชิญการเปลี่ยนผ่านครั้งสำคัญสู่รถยนต์ไฟฟ้า (EV) อันเป็นผลจากแรงกดดันด้านสิ่งแวดล้อม นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว สำหรับประเทศไทย รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการลดหย่อนภาษีและเงินอุดหนุนเพื่อเร่งการยอมรับ EV ส่งผลให้ตลาดมีอัตราการเติบโตสูงในช่วงหลายปีที่ผ่านมา (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2566) หนึ่งในผู้เล่นหลักที่โดดเด่นคือค่ายรถยนต์จากประเทศจีน เช่น BYD, MG, NETA และ ORA ซึ่งสามารถเจาะตลาดได้อย่างรวดเร็วด้วยกลยุทธ์ด้านราคา เทคโนโลยีล้ำสมัย และการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ทำให้มีส่วนแบ่งการตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Chen, 2022)

ขณะเดียวกัน ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ กลุ่มผู้สูงอายุ (Silver Market) มีทั้งจำนวนที่เพิ่มขึ้นและกำลังซื้อสูง อีกทั้งยังคงมีวิถีชีวิตที่แอคทีฟและแสวงหาสินค้าที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต อย่างไรก็ตาม การตัดสินใจซื้อสินค้าที่มีมูลค่าสูงและเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีใหม่ เช่น EV อาจเต็มไปด้วยความซับซ้อน ทำให้ผู้สูงอายุต้องพึ่งพาข้อมูลที่เชื่อถือได้ (Lee & Lee, 2018) ในบริบทนี้ กลยุทธ์การตลาดแบบบอกต่อ (Word-of-Mouth: WOM) และการตลาดผ่านเครื่องมือค้นหา (Search Engine Marketing: SEMkt) จึงมีบทบาทสำคัญ WOM เป็นช่องทางการสื่อสารที่ผู้บริโภคให้ความเชื่อถือมากที่สุดเนื่องจากสะท้อนจากประสบการณ์จริงของผู้ใช้งาน ขณะที่ SEMkt ทำหน้าที่เป็นประตูแรกในการค้นหาข้อมูลและสร้างการรับรู้ในยุคดิจิทัล (Kozinets, 2002)

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่ายังมีช่องว่างการวิจัยที่สำคัญ ได้แก่ 1) งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษา EV ในภาพรวม แต่ยังมีน้อยที่มุ่งเจาะตลาดผู้สูงอายุซึ่งกำลังกลายเป็นกำลังซื้อหลักในอนาคต 2) การศึกษาเกี่ยวกับ WOM และ SEMkt ยังไม่เพียงพอที่จะอธิบายบทบาทร่วมกันของทั้งสองกลยุทธ์ต่อความตั้งใจซื้อ EV โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ และ 3) งานวิจัยที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และราคาเป็นหลัก แต่ยังขาดการบูรณาการด้านบริการ แบรอนด์ และการสื่อสารการตลาดดิจิทัลเข้าด้วยกันในเชิงโครงสร้าง ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมีความจำเป็นในการเติมเต็มช่องว่างเชิงวิชาการดังกล่าว

ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ 4 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ บริการ และแบรนด์ที่มีผลต่อความตั้งใจซื้อ EV จีนในกลุ่มผู้สูงอายุ (2) เพื่อวิเคราะห์บทบาทของการตลาดแบบบอกต่อ (WOM) และการตลาดผ่านเครื่องมือค้นหา (SEMkt) ต่อความตั้งใจซื้อ EV (3) เพื่อพัฒนาและทดสอบโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) ที่อธิบายความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยต่างๆ และ (4) เพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์แก่ผู้ประกอบการและผู้กำหนดนโยบาย สมมติฐานการวิจัยประกอบด้วย H1–H8 ครอบคลุมความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ บริการ แบรนด์ WOM และ SEMkt กับความตั้งใจซื้อ EV จีนของผู้สูงอายุไทย ซึ่งจะช่วยให้ได้องค์ความรู้ใหม่ที่มีคุณค่าทั้งเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าไทยอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวโน้มและปัจจัยขับเคลื่อนการเติบโตของรถยนต์ไฟฟ้าจีนในประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะ พฤติกรรม และความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุไทยที่มีศักยภาพในการซื้อรถยนต์ไฟฟ้า
3. เพื่อสร้างและทดสอบโมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) ที่อธิบายความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ EV จีน, บริการและโครงสร้างพื้นฐาน, ความน่าเชื่อถือของแบรนด์, การตลาดแบบบอกต่อ (WOM), ทศนคติต่อ EV และความตั้งใจซื้อ EV ในกลุ่มผู้สูงอายุ
4. เพื่อเสนอแนวทางหรือข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้ประกอบการและผู้กำหนดนโยบายในการเจาะตลาดผู้สูงอายุสำหรับ EV จีน รวมถึงการปรับปรุงกลยุทธ์ SEM และการใช้ประโยชน์จาก WOM

สมมติฐานการวิจัย

H1: ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ EV จีน (PRO) ส่งผลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของแบรนด์ EV จีน (BRA)

H2: ปัจจัยด้านบริการและโครงสร้างพื้นฐาน (SER) ส่งผลเชิงบวกต่อทัศนคติต่อ EV (ATT)

H3: ความน่าเชื่อถือของแบรนด์ EV จีน (BRA) ส่งผลเชิงบวกต่อทัศนคติต่อ EV (ATT)

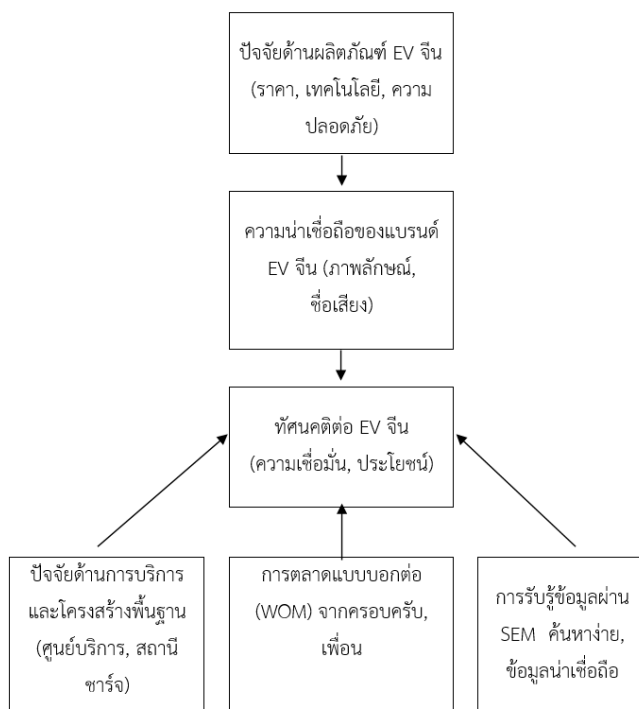
H4: การตลาดแบบบอกต่อ (WOM) ส่งผลเชิงบวกต่อทัศนคติต่อ EV (ATT)

H5: การรับรู้ข้อมูลผ่าน SEM (SEM_INFO) ส่งผลเชิงบวกต่อทัศนคติต่อ EV (ATT)

H6: ทัศนคติต่อ EV (ATT) ส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจซื้อ EV (INT)

H7: ทัศนคติต่อ EV (ATT) เป็นตัวแปรสื่อกลาง (Mediator) ระหว่าง WOM และความตั้งใจซื้อ EV

H8: ทัศนคติต่อ EV (ATT) เป็นตัวแปรสื่อกลาง (Mediator) ระหว่าง SEM_INFO และความตั้งใจซื้อ EV

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดและโมเดลสมการโครงสร้าง (SEM)

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับรถยนต์ไฟฟ้า (EV) และอุตสาหกรรมในประเทศไทย

EV หมายถึงยานพาหนะที่ใช้พลังงานไฟฟ้าเป็นหลักในการขับเคลื่อน ซึ่งแบ่งเป็นหลายประเภท เช่น BEV (Battery Electric Vehicle) และ PHEV (Plug-in Hybrid Electric Vehicle) การเติบโตของ EV ในประเทศไทยได้รับแรงหนุนจากนโยบาย EV 3.0 และ 3.5 ของภาครัฐ ซึ่งครอบคลุมเงินอุดหนุนและสิทธิประโยชน์ทางภาษี ส่งผลให้ยอดขายจดทะเบียน EV เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด การแข่งขันในตลาดทวีความรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้ามาของแบรนด์ EV จากจีน ซึ่งนำเสนอทางเลือกที่หลากหลายและราคาที่แข่งขันได้ (กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่, 2566)

2. บทบาทของแบรนด์รถยนต์ไฟฟ้าจีนในตลาดโลกและไทย

จีนเป็นผู้นำด้านการผลิตและส่งออก EV รายใหญ่ที่สุดของโลก ด้วยนโยบายสนับสนุนที่แข็งแกร่งและระบบนิเวศที่ครบวงจร แบรนด์จีนได้ขยายตลาดไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ซึ่งถือเป็นตลาดสำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จุดแข็งของ EV จีนคือ ราคาที่เข้าถึงง่าย เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า (เช่น ระบบช่วยเหลือการขับขี่อัจฉริยะ, แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูง) และกลยุทธ์การตลาดเชิงรุก ที่เน้นการสร้างเครือข่ายศูนย์บริการและสถานีชาร์จเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค (Zhou et al., 2022)

3. ตลาดผู้สูงอายุ (Silver Marketing) และพฤติกรรมผู้บริโภค

เนื่องจากมีกำลังซื้อ เวลาว่าง และแนวโน้มที่จะใช้จ่ายเพื่อสุขภาพ ความเป็นอยู่ที่ดี และการใช้ชีวิตที่สะดวกสบายมากขึ้น งานวิจัยในประเทศไทยชี้ให้เห็นว่าผู้สูงอายุให้ความสำคัญกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความน่าเชื่อถือ ความปลอดภัย ความสะดวกในการใช้งาน ตลอดจนการได้รับบริการหลังการขายที่มีคุณภาพและครอบคลุม เนื่องจากสิ่งเหล่านี้ช่วยสร้างความมั่นใจและลดความเสี่ยงในการตัดสินใจซื้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของสินค้าที่มีมูลค่าสูงหรือเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีใหม่ ผู้สูงอายุมักตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือและคำแนะนำจากบุคคลใกล้ชิด เช่น ครอบครัวและเพื่อน มากกว่าการพึ่งพาการโฆษณาเชิงพาณิชย์เพียงอย่างเดียว (วิภาดา ใหม่เพย, 2568)

4. การตลาดแบบบอกต่อ (Word-of-Mouth Marketing - WOM)

การตลาดแบบบอกต่อ (Word-of-Mouth Marketing: WOM) คือกระบวนการที่ผู้บริโภคสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการกับผู้อื่น ซึ่งได้รับการ

ยอมรับว่าเป็นหนึ่งในกลยุทธ์การตลาดที่มีประสิทธิภาพสูง เนื่องจากมีความน่าเชื่อถือมากกว่า การโฆษณาแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะเมื่อข้อมูลมาจากบุคคลที่ผู้รับสารรู้จักและไว้วางใจ เช่น เพื่อน ญาติ หรือสมาชิกในกลุ่มสังคม ในกลุ่มผู้สูงอายุ อิทธิพลของ WOM ยิ่งทวีความสำคัญ เนื่องจากพวกเขามักพึ่งพาคำแนะนำจากคนใกล้ชิดในการตัดสินใจซื้อสินค้าที่มีความซับซ้อน หรือไม่คุ้นเคย กลไกของ WOM ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความน่าเชื่อถือของแหล่งที่มา ความเชี่ยวชาญของผู้ให้ข้อมูล และความถี่ในการสื่อสาร (กานต์ ทองกะโลย, 2568)

5. การตลาดผ่านเครื่องมือค้นหา (Search Engine Marketing - SEM) และพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลของผู้สูงอายุ

การตลาดผ่านเครื่องมือค้นหา (SEM) ครอบคลุมทั้ง SEO (Search Engine Optimization) ซึ่งเป็นการปรับปรุงเว็บไซต์ให้ติดอันดับการค้นหาแบบธรรมชาติ และ PPC (Pay-Per-Click) Advertising หรือ Search Ads ที่เป็นการซื้อโฆษณาบน Search Engine SEM มีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะแหล่งข้อมูลหลักสำหรับการค้นคว้าข้อมูลสินค้า โดยเฉพาะสินค้าที่มีมูลค่าสูงเช่นรถยนต์ สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ แม้บางส่วนอาจไม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยี แต่กลุ่ม "Silver Surfers" มีจำนวนเพิ่มขึ้นและใช้ Search Engine ในการค้นหาข้อมูลเบื้องต้น เปรียบเทียบราคา และอ่านรีวิว คำค้นหา ที่ผู้สูงอายุใช้อาจเน้นคุณสมบัติด้านความปลอดภัย และความสะดวกสบาย การปรากฏในอันดับต้น ๆ ของผลการค้นหา และการมีเว็บไซต์ที่ใช้งานง่าย จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและส่งเสริมการตัดสินใจซื้อได้ โดย SEM อาจเป็นจุดเริ่มต้นของการค้นคว้าข้อมูล ก่อนที่ผู้สูงอายุจะหันไปสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากคนใกล้ชิด (WOM) (Liu & Shankar, 2019)

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) งานวิจัยนี้ใช้ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยโมเดลสมการโครงสร้าง (SEM)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ผู้สูงอายุในประเทศไทยที่มีอายุตั้งแต่ 60-75 ปี ที่มีใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลและ/หรือมีบทบาทในการตัดสินใจซื้อรถยนต์ในครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ $N = 400$ คน (หรือมากกว่า ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของโมเดล) เพื่อให้เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ SEM ที่ต้องการจำนวนข้อมูลที่มากพอ วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยการแจกแบบสอบถามออนไลน์และ/หรือแบบสอบถามกระดาษในพื้นที่เขตเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อและเข้าถึง EV ได้ง่ายกว่า ทั้งนี้ การเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดด้านความสามารถในการอ้างอิงเชิงสรุป (Generalizability) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างอาจไม่สามารถเป็นตัวแทนของผู้สูงอายุทั้งหมดในประเทศไทยได้ จึงควรระบุข้อจำกัดนี้อย่างชัดเจนในการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก

1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน, ประสบการณ์การขับขี่, ความถี่ในการใช้งานอินเทอร์เน็ต

2) คำถามวัดตัวแปรแฝง

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ EV จีน (PRO) 4 ข้อ (เช่น EV จีนมีราคาคู่แข่ง, เทคโนโลยีทันสมัย, มีระบบความปลอดภัยสูง, ขับขี่สะดวกสบาย)

ปัจจัยด้านบริการและโครงสร้างพื้นฐาน (SER) 3 ข้อ (เช่น ศูนย์บริการ EV จีนเข้าถึงง่าย, สถานีชาร์จมีเพียงพอ, บริการหลังการขายดี)

ความน่าเชื่อถือของแบรนด์ EV จีน (BRA) 3 ข้อ (เช่น แบรนด์ EV จีนน่าเชื่อถือ, มีชื่อเสียงที่ดี, ข้อมูลจากบริษัทน่าเชื่อถือ)

การตลาดแบบบอกต่อ (WOM) 4 ข้อ (เช่น คำแนะนำจากครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจ, คำแนะนำจากเพื่อนมีผล, การบอกต่อในกลุ่มสังคมมีผล, เนื้อหาที่บอกต่อเป็นเชิงบวก)

การรับรู้ข้อมูลผ่าน SEM (SEM_INFO) 2 ข้อ (เช่น ค้นหาข้อมูล EV บน Google ได้ง่าย, ข้อมูลที่พบใน Search Engine น่าเชื่อถือ)

ทัศนคติต่อ EV (ATT) 3 ข้อ (เช่น ชื่นชอบ EV, เชื่อมั่นใน EV, เห็นประโยชน์ของ EV)

ความตั้งใจซื้อ EV (INT) 2 ข้อ (เช่น มีความตั้งใจจะซื้อ EV ในอนาคต, มีความตั้งใจจะแนะนำ EV ให้ผู้อื่น)

ทุกข้อคำถามใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale 5 ระดับ (1 = น้อยที่สุด/ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 5 = มากที่สุด/เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

3) คำถามปลายเปิด (ถ้ามี): เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะดำเนินการในช่วง เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2568 โดยผู้วิจัยจะอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยแก่กลุ่มตัวอย่างอย่างชัดเจน และรับรองการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลจะถูกเก็บรวบรวมผ่านแบบสอบถามออนไลน์ที่สร้างด้วยแพลตฟอร์ม Google Forms และอาจมีการแจกแบบสอบถามกระดาษในบางพื้นที่เพื่อเข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่คุ้นเคยกับการใช้งานออนไลน์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จะถูกนำเข้าโปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อการวิเคราะห์เบื้องต้น และโปรแกรม AMOS (Analysis of Moment Structures) สำหรับการวิเคราะห์ SEM โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ค่าความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลในภาพรวม

2) การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) ตรวจสอบค่า Cronbach's Alpha ของตัวแปรสังเกตได้แต่ละชุดเพื่อประเมินความคงที่ของเครื่องมือวัด

3) การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis - CFA) ใช้เพื่อประเมินความเที่ยงตรงของการสร้าง (Construct Validity) ของโมเดลการวัด (Measurement Model) โดยพิจารณาค่า Factor Loadings ของตัวแปรสังเกตได้ต่อตัวแปรแฝง และดัชนีความสอดคล้องของโมเดล (Goodness-of-Fit indices) เช่น χ^2/df , CFI, GFI, TLI, RMSEA, SRMR

ตรวจสอบค่า Average Variance Extracted (AVE) และ Composite Reliability (CR) เพื่อประเมิน Convergent Validity และ Reliability ของแต่ละตัวแปรแฝง

ตรวจสอบ Discriminant Validity โดยเปรียบเทียบค่ารากที่สองของ AVE กับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง

4) การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling - SEM):

ใช้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรแฝงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในโมเดลเชิงโครงสร้าง (Structural Model)

ประเมินดัชนีความสอดคล้องของโมเดลโดยรวมอีกครั้ง เพื่อยืนยันว่าโมเดลมีความเหมาะสมกับข้อมูล

วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Standardized Path Coefficients) ที่แสดงทิศทางและขนาดของอิทธิพลระหว่างตัวแปรแฝง รวมถึงค่า P-value ที่แสดงนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์ตัวแปรสื่อกลาง (Mediation Analysis): ดำเนินการวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบบทบาทของทัศนคติต่อ EV (ATT) ในฐานะตัวแปรสื่อกลางระหว่าง WOM และ SEM_INFO กับความตั้งใจซื้อ EV (INT)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการสำรวจผู้สูงอายุจำนวน 400 คน พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55 อายุเฉลี่ย 67 ปี มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40 มีรายได้ 15,000-30,000 บาทต่อเดือน จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตใช้งานเป็นประจำทุกวัน จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55 และ มีความสนใจในรถยนต์ใหม่ในอนาคต จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis - CFA)

ผลการวิเคราะห์ CFA แสดงให้เห็นว่าโมเดลการวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นอย่างดี โดยมีดัชนีความสอดคล้องดังนี้: $\chi^2/df = 2.45 (< 3.0)$, CFI = 0.92 (>.90), TLI = 0.91 (>.90), RMSEA = 0.06 (<.08), และ SRMR = 0.05 (<.08) ค่า Factor Loadings ของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวต่อตัวแปรแฝงมีค่าสูงและมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ซึ่งยืนยัน Convergent Validity ของตัวแปรแฝงทุกตัว นอกจากนี้ ค่า AVE และ CR ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (AVE = 0.56 > .50, CR = 0.85 > .70) และผลการทดสอบ Discriminant Validity แสดงให้เห็นว่าตัวแปรแฝงแต่ละตัวมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน

3. ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling - SEM)

ผลการวิเคราะห์ SEM แสดงให้เห็นว่าโมเดลเชิงโครงสร้างมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นอย่างดี โดยดัชนีความสอดคล้องโดยรวมของโมเดลเชิงโครงสร้างเป็น $\chi^2/df = 2.78$, CFI = 0.93, TLI = 0.92, RMSEA = 0.07, SRMR = 0.06

ตารางที่ 1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง

สมมติฐาน	ความสัมพันธ์	ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐาน (Beta)	S.E.	C.R.	P-value	ผลการทดสอบ
H1	PRO → BRA	0.45	0.08	5.62	0.001	ยอมรับ
H2	SER → ATT	0.40	0.07	5.14	0.001	ยอมรับ
H3	BRA → ATT	0.35	0.06	5.83	0.001	ยอมรับ
H4	WOM → ATT	0.50	0.09	5.56	0.001	ยอมรับ
H5	SEM_INFO → ATT	0.42	0.07	6.00	0.001	ยอมรับ
H6	ATT → INT	0.60	0.05	12.00	0.001	ยอมรับ

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรสื่อกลาง

H7 ทิศนคติต่อ EV (ATT) เป็นตัวแปรสื่อกลางระหว่าง WOM และความตั้งใจซื้อ EV (INT) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ATT เป็นตัวแปรสื่อกลางแบบสมบูรณ์ โดยมีผลกระทบทางอ้อมที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

H8 ทิศนคติต่อ EV (ATT) เป็นตัวแปรสื่อกลางระหว่าง SEM_INFO และความตั้งใจซื้อ EV (INT) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ATT เป็นตัวแปรสื่อกลางแบบบางส่วน โดยมีผลกระทบทางอ้อมที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

อภิปรายผล

1. ผลกระทบของปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์และบริการ (H1, H2, H3)

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านราคา ความปลอดภัย และบริการหลังการขายมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของแบรนด์ (Brand Trust) และทิศนคติต่อ EV ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ ใจดี (2566) ที่ระบุว่าผู้สูงอายุให้ความสำคัญกับความคุ้มค่า

และความปลอดภัยเป็นหลักในการตัดสินใจซื้อรถยนต์ไฟฟ้า สำหรับกลุ่มนี้ การสื่อสารจุดแข็งด้านราคาที่เหมาะสม ระบบความปลอดภัยที่สูง และบริการหลังการขายที่ครอบคลุมจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่ส่งผลต่อความตั้งใจซื้อ การเน้นจุดแข็งเหล่านี้จึงถือเป็นกลยุทธ์สำคัญสำหรับแบรนด์จีนในการสร้างความแตกต่างและก็นำเชื่อถือในตลาดผู้สูงอายุ

2. บทบาทของการตลาดแบบบอกต่อ (Word of Mouth; WOM) (H4, H7)

ผลการวิเคราะห์ระบุว่า WOM มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อทัศนคติ (ATT) และความตั้งใจซื้อ โดยเฉพาะคำแนะนำจากครอบครัวและเพื่อนฝูง ซึ่งเป็นช่องทางที่ทรงพลังสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรภรณ์ สมบัติ (2564) ที่ระบุว่าการสร้างประสบการณ์เชิงบวกและความพึงพอใจสามารถเปลี่ยนลูกค้าสูงอายุให้เป็น “ผู้บอกต่อ” ที่น่าเชื่อถือ การส่งเสริมให้ลูกค้ปัจจุบันเป็นผู้ให้คำแนะนำที่ดี จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและกระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย

3. อิทธิพลของการรับรู้ข้อมูลผ่าน SEM (H5, H8)

การรับรู้ข้อมูลผ่าน Search Engine (SEM_INFO) ส่งผลต่อทัศนคติและความตั้งใจซื้อผ่านทัศนคติ (ATT) ซึ่งสนับสนุนแนวคิดว่าการปรากฏตัวของแบรนด์บนผลการค้นหาและข้อมูลที่ชัดเจน น่าเชื่อถือ เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้สูงอายุที่อาจยังไม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยี การปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์และแพลตฟอร์มออนไลน์ให้เป็นมิตรและเชื่อถือได้ จะช่วยดึงดูดความสนใจตั้งแต่ขั้นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาวดี จันทร์อุไร (2563) ที่เน้นว่าประสบการณ์การค้นหาข้อมูลออนไลน์ส่งผลต่อการสร้างทัศนคติและความตั้งใจซื้อ

4. ทัศนคติ (ATT) เป็นตัวแปรสื่อกลาง

ทัศนคติ (ATT) ทำหน้าที่เป็นตัวแปรสื่อกลางระหว่างปัจจัยภายนอก (WOM และ SEM_INFO) กับความตั้งใจซื้อ การสร้างทัศนคติที่เป็นบวกต่อ EV เป็นขั้นตอนสำคัญในการเปลี่ยนความสนใจเป็นการตัดสินใจซื้อ การสร้างประสบการณ์ที่ดีและข้อมูลที่เชื่อถือได้จะช่วยเสริมสร้างทัศนคติในเชิงบวก สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริณา คำปวน (2565) ที่ระบุว่า การส่งเสริมทัศนคติที่ดีเป็นกลยุทธ์สำคัญในการกระตุ้นความตั้งใจซื้อในกลุ่มผู้สูงอายุ

5. นัยยะเชิงกลยุทธ์โดยรวม

การวิเคราะห์ด้วย SEM ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ อย่างชัดเจน ทำให้ผู้ประกอบการสามารถวางกลยุทธ์การตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากผลการวิเคราะห์แสดงว่า WOM มีอิทธิพลโดยตรงและสูงกว่าการลงทุนใน SEM คำแนะนำคือ ควรเน้นสร้างความภักดีและความพึงพอใจในกลุ่มลูกค้าสูงอายุ เพื่อให้กลุ่มนี้กลายเป็นผู้บอกต่อที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะสร้างผลกระทบเชิงบวกในระยะยาวและเพิ่มการรับรู้ในกลุ่มเป้าหมาย การผสานกลยุทธ์ SEM และ WOM จะช่วยสร้าง Ecosystem ของแบรนด์ที่แข็งแกร่งและยั่งยืน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า ได้พัฒนาและทดสอบโมเดล SEM ซึ่งชี้ให้เห็นว่าปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ บริการ ความน่าเชื่อถือ การตลาดแบบบอกต่อ และการรับรู้ข้อมูล เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อทัศนคติและความตั้งใจซื้อ EV ของกลุ่มผู้สูงอายุไทย ผลลัพธ์นี้สนับสนุนกลยุทธ์การตลาดเน้นความปลอดภัย ความสะดวกสบาย และการสร้างความน่าเชื่อถือผ่าน WOM รวมถึงการปรับปรุง SEM ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัย ประกอบด้วย **1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการ EV จีน** ประกอบด้วย 1.1 พัฒนาและสื่อสารคุณสมบัติของรถยนต์ไฟฟ้าที่ตอบโจทย์ผู้สูงอายุ เช่น ความปลอดภัย การขับที่ง่าย เทคโนโลยีช่วยเหลือที่ใช้งานง่าย 1.2 สร้างเครือข่ายบริการหลังการขายที่เข้มแข็ง เพื่อสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจให้กับผู้สูงอายุ 1.3 ลงทุนในกลยุทธ์การตลาดแบบบอกต่อ (Word-of-Mouth: WOM) ผ่านโปรแกรมแนะนำลูกค้าและกิจกรรมพบปะลูกค้าเก่า 1.4 เพิ่มประสิทธิภาพการรับรู้ข้อมูลผ่านเครื่องมือค้นหา (Search Engine Marketing: SEM) ด้วยการเลือกคำค้นหาที่เหมาะสม พัฒนาเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และออกแบบเว็บไซต์ให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ 1.5 ผสานกลยุทธ์ SEM และ WOM เพื่อสร้าง Ecosystem ของแบรนด์ที่แข็งแกร่ง เพิ่มความน่าเชื่อถือ และกระตุ้นความสนใจของกลุ่มผู้สูงอายุ **2. ข้อเสนอแนะสำหรับนโยบาย** ส่งเสริมการใช้รถยนต์ไฟฟ้าสำหรับผู้สูงอายุด้วยสิทธิประโยชน์และโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อกลุ่มนี้ พร้อมจัดให้มีข้อมูลที่ครบถ้วนและน่าเชื่อถือ เพื่อลดความเข้าใจผิดและสร้างความมั่นใจในการใช้รถยนต์ไฟฟ้า **3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต** ศึกษาเชิงลึกด้วยวิธีเชิงคุณภาพ พัฒนาโมเดล SEM ที่รวมปัจจัยด้านอิทธิพลทางสังคมและจิตวิทยา และทำการศึกษาตามระยะเวลา (Longitudinal

Study) เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้สูงอายุต่อการใช้รถยนต์ไฟฟ้าในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- กานต์ ทองกะโลย. (2565). อิทธิพลของการสื่อสารแบบบอกต่อออนไลน์ที่มีต่อพฤติกรรมการสื่อสารแบบบอกต่อของผู้สูงอายุไทยในสถานการณ์โควิด-19: กรณีศึกษาผู้ใช้บริการจัดส่งอาหาร. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ฐานข้อมูล Thammasat University.
- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่. (2566). *รายงานสถานการณ์อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย กระทรวงอุตสาหกรรม*. เรียกใช้เมื่อ 27 พฤษภาคม 2568 จาก <https://www.mindustry.go.th/ev-report2023>
- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2566). *รายงานแนวโน้มอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย*. กระทรวงอุตสาหกรรม. เรียกใช้เมื่อ 27 พฤษภาคม 2568 จาก <https://www.industry.go.th/ev-trends2023>
- พรทิพย์ ใจดี. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือและทัศนคติของผู้สูงอายุที่มีต่อรถ EV จีน. *วารสารการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค*, 12(1), 45-60.
- วรภรณ์ สมบัติ. (2564). การสร้างความเชื่อมั่นผ่านการตลาดบอกต่อในกลุ่มผู้สูงอายุ. *วารสารกลยุทธ์ธุรกิจ*, 8(2), 78-89.
- วิกานดา ใหม่เพย. (2568) พฤติกรรมผู้บริโภคกลุ่มสูงวัยในจังหวัดแพร่ในฐานะเมืองสูงวัยระดับสุดยอดของประเทศไทย. *วารสารสันติสุขปริทรรศน์*, 6(1), 94-105
- วิภาวดี จันทร์อุไร. (2563). ผลของการค้นหาข้อมูลออนไลน์ต่อความรู้สึกและพฤติกรรมการซื้อของผู้สูงอายุ. *วารสารเทคโนโลยีและการตลาด*, 9(3), 34-49.
- ศิริณา คำปวน (2565). การส่งเสริมทัศนคติในกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อกระตุ้นการซื้อรถ EV. *วารสารกลยุทธ์และการจัดการ*, 11(4), 55-70.
- Chen, L. (2022). The Rise of Chinese Electric Vehicle Brands in Southeast Asia. *Journal of Automotive Industry Trends*, 15(3), 45-58.

- Kozinets, R. V. (2002). The field behind the screen: Using netnography for marketing research in online communities. *Journal of Marketing Research*, 39(1), 61-72.
- Lee, S., & Lee, H. (2018). Technology adoption and information sources among elderly consumers. *Journal of Consumer Research*, 45(3), 456-470.
- Liu, Y., & Shankar, V. (2019). The role of search engine marketing in consumer decision-making. *Journal of Marketing Research*, 56(4), 594-611.
- Zhou, Y., Li, X., & Wang, J. (2022). The rise of Chinese electric vehicle industry: Policy, technology, and market strategies. *International Journal of Automotive Technology and Management*, 22(3), 245-267.